

Súd: Okresný súd Námestovo
Spisová značka: 7P/9/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5823200284
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 03. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martin Chlebo
ECLI: ECLI:SK:OSNO:2023:5823200284.2

Uznesenie

Okresný súd Námestovo vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: D. X. A.. XX.XX.XXXX, bytom u otca, zastúpené kolíznym opatrovníkom: Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny, Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Námestovo, IČO: 30 794 536, dieťa rodičov: matky - W.. D. X., nar. XX.XX.XXXX, bytom O. X, a otca - S. X., nar. XX.XX.XXXX, bytom O. X, právne zastúpený: JUDr. Marta Bojo Vevurková, advokátka, s miestom výkonu advokácie: Mieru 312/13, Námestovo, v konaní o zmenu úpravy styku s maloletými deťmi, o návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

I. Nariaďuje sa neodkladné opatrenie:

Ia. V roku 2023 je matka oprávnená stretávať sa s maloletou D. X., nar. 13.01.2019, v 11., 12., 13., 17., 18., 19., 23., 24., 25., 29., 30., 31., 35., 36., 37., 41., 42., 43., 47., 48., 49. kalendárnom týždni v sobotu od 09:00 hod do 18:00 hod a v 11., 17., 23., 29., 35., 41., a 47. kalendárnom týždni aj v stredu, štvrtok a piatok od 14:00 hod do 18:00 hod.

Ib. V roku 2024 a každom nasledujúcom roku je matka oprávnená stretávať sa s maloletou D. X., nar. XX.XX.XXXX, v sobotu v každom nepárnom kalendárnom týždni od 09:00 hod do 18:00 hod.

Ic. Matka si mal. D. v stanovenom čase prevezme a následne odovzdá v súčasnom mieste bydliska otca. Otec je povinný mal. D. na styk s matkou riadne pripraviť.

II. Vo zvyšnej časti sa návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietá.

III. Výrokom I. tohto uznesenia sa mení výrok I. e) rozsudku Okresného súdu Námestovo č.k. 13P/51/2021-127 zo dňa 17.08.2022 vo vzťahu k mal. D. X., nar. XX.XX.XXXX.

IV. Neodkladné opatrenie bude trvať len do právoplatného skončenia konania vo veci o rozvod manželstva a úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom na čas po rozvode manželstva vedenej na Okresnom súde Námestovo pod sp. zn. 12P/2/2022.

odôvodnenie:

1. Otec sa podaním doručeným tunajšiemu súdu dňa 14.02.2023 domáhal nariadenia neodkladného opatrenia, ktorým žiadal, aby súd upravil do právoplatnosti rozhodnutia vo veci rozvodu manželstva rodičov a úpravy rodičovských práv a povinností k mal. deťom na čas po rozvode styk matky s mal. D. tak, že matka by bola oprávnená sa s mal. D. stretávať každú nepárnu sobotu v kalendárnom roku od 09:00 hod do 18:00 hod, s tým že mal. D. by v ustanovenom čase prevzala a následne odovzdala v mieste bydliska otca. Styk matky s mal. S. výslovne žiadal otec neupraviť.

2. Otec svoj návrh odôvodnil tým, že Okresný súd Námestovo rozsudkom pod sp. zn. 13P/51/2021 schválil rodičovskú dohodu, a mal. deti zveril do osobnej starostlivosti otca, s tým že matka bola

zaviazaná prispievať na výživu mal. S. sumou 150 EUR mesačne a mal. D. sumou 120 EUR mesačne. Zároveň súd v predmetnom rozsudku vo výroku I. písm. e) neupravil stretávanie sa matky s mal. deťmi. Matka pred letom v roku 2022 začala pracovať v zahraničí v Nemecku ako opatrovateľka. Podľa vedomostí otca matka naďalej pracuje v Nemecku ako opatrovateľka, pričom v zahraničí za zdržiava tri týždne a následne je tri týždne doma. V čase keď je matka na území Slovenskej republiky býva v rodinnom dome účastníkov konania s. č. 3 k.ú. O.. Otec už dlhodobo býva s mal. deťmi vo svojom rodičovskom dome s. č. 485/13 v k.ú. O.. Otec predpokladal, že matka zmení svoje správanie a podrobí sa protialkoholickému liečeniu, a preto bol ochotný uzavrieť rodičovskú dohodu vo veci úpravy rodičovských práv a povinností k mal. deťom do rozvodu a nežiadal upravovať stretávanie sa matky s mal. deťmi, ktoré konanie bolo právoplatne skončené dňa 09.09.2022 rozsudkom Okresného súdu Námestovo pod sp. zn. 13P/51/2021. Matka dlhodobo požíva alkohol vo zvýšenej miere a otec na základe aj vyjadrení matky v konaní pred súdom mal za to, že matka sa podrobí protialkoholickému liečeniu aspoň ambulantnou formou, preto spoločne s matkou prostredníctvom právnych zástupcov navrhli dňa 14.09.2022, aby súd konanie o rozvod a úpravu práv a povinností k maloletým deťom, prerušil. Mal. S. sa s matkou stretával len počas dňa na pár hodín, nakoľko má z matkinho správania strach a nedôveruje jej. Matka mal. S. v minulosti aj udrela, vyžadovala od neho, aby jej chodil kupovať cigarety a alkohol. Nakoľko ich rodinný dom, v ktorom sa zdržiava matka je blízko otcovho rodičovského domu v obci O., mal. S. navštevoval matku a s stretával sa s ňou, v čom som mu otec nebránil. Mal. S. pozná správanie matky a v prípade ak sa s matkou cítil zle informoval otca o tom alebo mu zatelefonoval, a od matky odišiel aj sám. Čo sa týka mal. D., v čase keď je matka doma, s dcérou sa stretávala rôzne počas týždňa, cez víkend a mal. D. s ňou ostala aj na noc. Otec nechcel matke brániť v stretávaní sa mal. D., avšak nakoľko bol viac krát upozornený buď osobne alebo telefonicky prostredníctvom známych, že matka je v čase keď je s mal. D. značne pod vplyvom alkoholu je nútený podať návrh na zmenu styku matky s dcérou do rozvodu. Matka mal. D. nezabezpečuje zdravé a bezpečné prostredie v čase keď je mal. D. s matkou a mal. D. vystavuje riziku ohrozenia jej zdravého psychického ale aj fyzického zdravia. Vzhľadom k zmene pomerov, ktoré nastali po poslednom rozhodnutí Okresného súdu Námestovo sp. zn. 13P/51/2021 je otec nútený z dôvodu správania sa na strane matky a jej nadmerného požívania alkoholických nápojov a obavy o bezpečnosť mal. D., žiadať o zmenu úpravy stretávania sa matky s mal. D. do času rozvodu a úpravy rodičovských práv a povinností. Matka dostáva otca do ťaživých situácií, v dôsledku ktorých otec musí chodiť matku kontrolovať v čase keď je matka s mal. D., či náhodou nie je opitá. Následne, ak jej chce zobrať mal. D., matka na otca útočí. V danom prípade je otec názoru, že je v najlepšom záujme pre mal. D., aby súd na čas do rozvodu upravil stretávanie matky s mal. D. a zároveň nariadil dočasne neodkladné opatrenie.

3. Matka sa v rozhovore s kolíznym opatrovníkom vyjadrila, že s návrhom nesúhlasí. Matka uviedla, že pracuje v zahraničí v trojtýždňových turnusoch. Stretnutia s mal. deťmi sa realizujú v jej domácnosti, kde žije aj so svojou matkou a v realizácii stretnutí s mal. deťmi nevidí žiadny problém. S mal. deťmi pozerajú televíziu, hrajú sa, chodia na prechádzky, na nákupy do mesta, do O.. Matka uviedla, že absolvuje kontrolné návštevy v psychiatrickej ambulancii cca 1x za dva mesiace a užíva medikamentóznú liečbu. Uviedla, že tvrdý alkohol nepije, ale pivo si vypije. Otcom spomínané incidenty nepopierala.

4. Súd matku na vyjadrenie písomne nevyzýval a ani nenariaďoval pojednávanie, na ktorom by ju vypočul, nakoľko z konania sp. zn. 12P/2/2022 (č.l. 124) bolo súdu známe, že v termíne od 18.02.2023 do 14.03.2023 bola matka v zahraničí, pričom súdu začala plynúť lehota na rozhodnutie o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia 14.02.2023 a uplynie 16.03.2023.

5. Súčasťou podania z 14.02.2023 je aj návrh vo veci samej, ktorým sa otec domáha úpravy styku mal. D. s matkou za tých istých podmienok ako v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia. Vo veci samej otec nenavrhol úpravu styku s mal. S..

6. Súd ustanovil uznesením č.k. 7P/9/2023-22 z 20.02.2023 mal. deťom za kolízneho opatrovníka Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny, Úrad práce sociálnych vecí a rodiny Námestovo, IČO: 30 794 536. Kolízny opatrovník doručil súdu aktuálnu správu zo šetrenia pomerov mal. detí zo dňa 01.03.2023. Kolízny opatrovník navrhol návrhu otca vyhovieť.

7. Súd sa v konaní oboznámil s obsahom listín, ktoré tvoria spis a obsahom listín tvoriacich súdne spisy Okresného súdu Námestovo sp. zn. 13P/51/2021 a sp. zn. 12P/2/2022.

8. Podľa § 2 ods. 1 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“) na konanie podľa tohto zákona (CMP) sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 325 ods. 1 CSP neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

Podľa § 329 ods.1 veta prvá CSP súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez vylúču a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania.

Podľa § 329 ods. 2 CSP pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

Podľa čl. 4 CMP, ak je účastníkom konania maloleté dieťa, koná súd v jeho najlepšom záujme.

9. Neodkladné opatrenie je vo svojej podstate prostriedkom naliehavej procesnej ochrany a je určené na riešenie takých situácií, kde je potrebný rýchly zásah súdu, rýchla úprava pomerov účastníkov konania. Predpokladom nariadenia neodkladného opatrenia je, aby sa aspoň osvedčila potreba neodkladnej úpravy, o ktorej nemôžu byť vážne pochybnosti, pričom táto úprava sa musí javiť ako naliehavá. Táto naliehavosť je príčinou, že súd môže rozhodnúť len na základe osvedčenia tvrdených skutočností bez toho, žeby musel byť tvrdený nárok nepochybné preukázaný. Posúdenie, či a kedy je takáto potreba daná, je ponechaná na úvahu súdu, pričom je potrebné starostlivo skúmať všetky dôsledky, ktoré by mohli nastať pre účastníka nariadením neodkladného opatrenia. Vo všetkých konaniach starostlivosti súdu o maloleté deti je prioritný záujem dieťaťa.

10. Podľa § 121 CMP, rozsudky o úprave výkonu rodičovských práv a povinností a výžive maloletých a o priznaní, obmedzení alebo o pozbavení rodičovských práv a povinností alebo o pozastavení ich výkonu možno zmeniť alebo zrušiť aj bez návrhu, ak sa zmenia pomery.

11. Podľa čl. 5 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „Zákon o rodine“):

Záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri určovaní a posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa zohľadňuje najmä

- b) bezpečie dieťaťa, ako aj bezpečie a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava,
- c) ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa,
- e) ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do jeho dôstojnosti a ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do duševnej, telesnej a citovej integrity osoby, ktorá je dieťaťu blízkou osobou,
- h) podmienky na vytváranie a rozvoj vzťahových väzieb s obidvomi rodičmi, súrodencami a s inými blízkymi osobami,

Podľa § 26 Zákona o rodine: Ak sa zmenia pomery, súd môže aj bez návrhu zmeniť rozhodnutie o výkone rodičovských práv a povinností alebo dohodou o výkone rodičovských práv a povinností.

Podľa § 36 ods. 1 Zákona o rodine:

Rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak to vyžadujú pomery v rodine, súd môže upraviť styk dieťaťa aj s blízkymi osobami. Ustanovenia § 24, § 25 a 26 sa použijú primerane.

Podľa § 40 CMP, súd môže prekročiť návrhy účastníkov a prisúdiť viac, než čoho sa domáhajú, aj vtedy, ak sa konanie mohlo začať aj bez návrhu.

12. Súd mal v danej veci za osvedčený nasledovný skutkový stav: O úprave rodičovských práv a povinností k mal. S. X. a mal. D. X. bolo naposledy rozhodnuté rozsudkom Okresného súdu Námětovo č.k. 13P/51/2021-127 zo dňa 17.08.2022, ktorým bola schválená rodičovská dohoda. Na základe uvedeného rozsudku boli okrem iného obe mal. deti zverené do osobnej starostlivosti otca a styk matky s mal. deťmi nebol upravený. Na tunajšom súde v súčasnosti prebieha pod sp. zn. 12P/2/2022 aj konanie

o rozvod manželstva rodičov a úpravu rodičovských práv a povinností na čas po rozvode. Zo spisového materiálu vo veci sp. zn. 13P/51/2021 je zrejmé, že matka mala už v minulosti problém so zvýšenou konzumáciou alkoholu. Liečila sa ambulantnou formou a v roku 2021 sa liečila aj ústavnou formou. V čase vydania nateraz posledného rozhodnutia matka nepožíva alkoholické nápoje, napravila svoje správanie a ku svojim rodičovským povinnostiam začala pristupovať zodpovedne. Z vyjadrení otca, kolízneho opatrovníka a čestných vyhlásení tretích osôb má však súd za osvedčené, že matka opäť začala požívať alkoholické nápoje a to aj v čase keď je s mal. deťmi. Matka uviedla, že tvrdý alkohol nepije, ale pivo si vypije. Je teda zrejmé, že matka napriek znalosti svojej diagnózy a teda aj znalosti potreby dodržiavania bezpodmienečnej abstinencie, svoj problém s alkoholom bagatelizuje. Ako vyplýva z vyjadrení otca a tiež svedectiev priložených k návrhu, matka sa aj v prítomnosti detí uvádza do stavu opitosti, kedy nevie vyhodnotiť svoje konanie čo môže viesť až k ohrozeniu mal. detí a to najmä mal. D., ktorá je vzhľadom k svojmu veku (4 roky) plne odkázaná na starostlivosť iných osôb.

13. Na základe vyššie uvedených zistení a úvah dospel súd k záveru, že návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia vo vzťahu k mal. D. je dôvodný. Za daného stavu boli osvedčené také skutočnosti, ktoré odôvodňovali naliehavosť a potrebu bezodkladnej úpravy pomerov účastníkov konania a to takým spôsobom, aby sa aspoň čiastočne eliminovali negatívny vplyvy alkoholizmu matky na mal. deti a ich bezpečie a preto vo vzťahu k mal. D. súd nariadil toto neodkladné opatrenie.

14. Súd sa však nestotožnil s návrhom otca na úpravu styku mal. D. každú nepárnu sobotu v kalendárnom roku. Vzhľadom k tomu, že matka vykonáva právu v turnusovom režime (3 týždne v Nemecku a následne 3 týždne doma), by matka reálne mohla byť s mal. deťmi v oveľa menšom rozsahu ako každú druhú sobotu. Súd preto prispôbil styk turnusovému režimu matky v roku 2023 podľa rozpisu, ktorý predložila (č.l. 124 sp. zn. 12P/2/2022), tak aby v priemere bol styk možný každú druhú sobotu. Zároveň však súd považoval navrhnutý rozsah styku mal. D. s matkou vzhľadom k nízkemu veku mal. D. a skutočnosti, že v súčasnosti styk prebieha a mal. D. má vzťah ku svojej matke, za nedostatočný. Súd preto umožnil matke styk s mal. D. aj počas prvých troch dní po návrate z pracovného turnusu z Nemecka a to v súlade s tým, že obaja rodičia považovali toto obdobie za také, kedy matka nepožíva alkohol vo väčšom rozsahu. Súd nariadil vzhľadom k veku mal. D. styk bez prespatia, nakoľko je predpoklad, že pokiaľ matka nebude dodržiavať abstinenciu je to práve vo večerných a nočných hodinách, kedy je obmedzená, resp. znemožnená aj kontrola zo strany tretích osôb a hrozí vyššie riziko zanedbania starostlivosti voči mal. D.. Na neskoršie kalendárne roky nie sú známe obdobia prítomnosti matky vo svojom bydlisku, súd preto na tieto neskoršie obdobia určil styk v otcom navrhovanom rozsahu a následne bude na aktivite oboch rodičov, aby si rodičovské práva a povinnosti upravili v súlade s aktuálnym stavom. V súčasnosti je však predpoklad, že konanie sp. zn. 7P/9/2023 vo veci samej a tiež sp. zn. 12P/2/2022 budú ukončené v roku 2023, a tak režim pre nasledujúce roky sa ani nepoužije.

15. Vo vzťahu k mal. S. súd návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol, nakoľko spôsob, ktorým otec navrhoval upraviť styk matky s ním je totožný s úpravou styku podľa rozsudku sp. zn. 13P/51/2021 zo dňa 17.08.2022, t.j. bez súdom určenej úpravy styku, a nie je preto neodkladná potreba toto rozhodnutie duplikovať. Úpravy styku matky s mal. S. sa otec v návrhu vo veci samej ani nedomáha. Navyše je zrejmé, že mal. S. si už v súčasnosti reguluje svoj styk s matkou podľa svojho uváženia.

16. Výrokom III. súd len deklaroval zmenu úpravy styku matky s mal. D. oproti úprave styku podľa rozsudku Okresného súdu Námestovo sp. zn. 13P/51/2021 zo dňa 18.08.2022.

17. Podľa § 330 CSP ods. 1, súd môže určiť, že neodkladné opatrenie bude trvať len po určený čas.

18. Nakoľko na tunajšom súde je vedené konanie sp. zn. 12P/2/2022 o rozvod manželstva rodičov a úpravu výkonu rodičovských práv a povinností na čas po rozvode manželstva, súd sa stotožnil s návrhom otca a v súlade s § 330 ods. 1 CSP zároveň určil, že toto neodkladné opatrenie bude trvať len do právoplatného skončenia konania sp. zn. 12P/2/2022.

19. O náhrade trov konania bude rozhodnuté v rozhodnutí, ktorým sa rozhodne v tomto konaní vo veci samej.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu možno podať odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na Okresnom súde Námestovo. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 CSP) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody podľa § 365 ods. 1 a 2 CSP) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Toto neodkladné opatrenie je vykonateľné doručením.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul (t.j. vykonateľné rozhodnutie), môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia.